

Knotsgekke paddenstoelen

Het grootste deel van het jaar zit een schimmel verstoep in de grond of in de schors van een boom. Maar in de herfst komt een schimmel tot bloei en groeit er uit die wirwar van draden een paddenstoel. En de ene paddenstoel is nog gekker dan de andere. In deze les maken de leerlingen zelf twee knotsgekke paddenstoelen.

Opdracht: Maak een ruimtelijk beeld van twee heel verschillende knotsgekke paddenstoelen.

	GROEP 1-2
◆	Knotsgekke paddenstoelen
◆	Kleurnamen en mengen
◆	Boetseren met klei

Doelen

- ◆ Met deze les kun je aansluiten bij **kerndoel 40**: er is een verscheidenheid aan organismen: planten, dieren, mensen, schimmels.
- ◆ De leerling kan de naam van 9 kleuren benoemen, ze herkennen in afbeeldingen en kan kleuren maken door basiskleuren (primaire kleuren) te mengen.
- ◆ De leerling kan een ruimtelijk beeld boetseren door te werken uit één stuk. De leerling kan klei vervormen door te knijpen, duwen en trekken.
- ◆ De leerling kan het materiaal op verschillende manieren hanteren en kan nieuwe werkwijzen bedenken die passend zijn bij de verbeelding van het onderwerp.

Materiaal

Je hebt nodig voor boetseren met klei:

- grove chamotte of plasticine
- onderlegger
- spatels en prikkers

Wil je de klei na droging afwerken? Dan heb je nodig:

- plakkaat-, acryl- of waterverf
- potje water
- lyonse kwasten of penselen
- tissues
- mengbord (stukje karton)

Je hebt nodig voor onderzoek:

- het materiaal van de werkwijze

Bijzonderheden:

Maak een kijktafel met mos en aarde waar de paddenstoelen later een plekje kunnen krijgen.

En verder

SchoolTv over een paddenstoelentocht:

<https://schooltv.nl/video/paddenstoelentocht-kinderen-gaan-op-zoek-naar-verschillende-soorten-paddenstoelen/#q=paddenstoelen>

Liedje over paddenstoelen:

<https://schooltv.nl/video/herfst-liedje-uit-hoelahoep/#q=paddenstoelen>

De les in fases

Oriënteren

1. Bekijk het eerste deel van het filmpje tot minuut 1:50.
  - Wie heeft er onlangs nog een paddenstoel gezien? Hoe zag de paddenstoel eruit?
  - Waarom komen de schimmels in de herfst tot bloei met paddenstoelen? Daarin zitten de zaden (sporen) en kunnen ze zich voortplanten.
  - Waarom mag je paddenstoelen niet plukken? [Ze zijn giftig en omdat ze zich dan niet kunnen voortplanten].
2. Bekijk het tweede deel van het filmpje van minuut 1:50-3:27.

Na het bekijken van dit deel kun je direct met een groepje leerlingen aan de slag. Wanneer je later op de dag of later in de week met andere leerlingen gaat werken, bekijk je eventueel opnieuw dit stukje film.
3. Bespreek de opdracht.

Onderzoeken

1. Geef leerlingen de tijd om te onderzoeken wat ze willen maken.
2. Ze doen dat door met het materiaal te experimenteren. Wat kun je er allemaal mee? Hoe kun je verschillende soorten stelen en hoedjes maken? Hoe kun je met gereedschap de klei bewerken zodat een passende textuur ontstaat?
3. Begeleid de leerlingen individueel door het stellen van reflectievragen. Suggesties:
  - Je hebt het materiaal al op verschillende manieren uitgetest. Heel goed. Kun je er nog wat meer bedenken?
  - Deze bewerking is leuk bedacht. Weet je al waar je die voor kan gebruiken?
  - Hoe heb je deze kleur gemaakt?
  - Welke kleur wil je gebruiken in je werk? Hoe kun je die kleur maken?
  - Wat vind je lastig om te maken? Hoe kun je dat aanpakken?
  - Je wil aan deze kant een uitstekende vorm maken, maar daar heb je te weinig klei voor. Dan kun je de klei verplaatsen. Je schuift het van een plek waar veel klei zit, naar een plek waar weinig klei zit.
4. Wanneer er voldoende geoefend is, gaan de leerlingen hun definitieve werkstuk maken. Er komt nu ook steeds meer aandacht voor details.
5. Houd eventueel aan het eind van het onderzoek een tussentijdse beschouwing; in groepjes of klassikaal. Je kunt hiervoor de nabeschuivingsvragen onderzoek gebruiken.

Uitvoeren

1. Wanneer het werkstuk helemaal droog is, kan het gebakken worden in de oven en/of beschilderd met verf.
2. Wanneer de klei droog (en eventueel gebakken is) kun je nog kleur aanbrengen. Bekijk dan het laatste deel van het filmpje van minuut 3:29 tot het eind.

Evaluëren

Klik op 'Nabespreken: wat hebben we geleerd?'

Bespreek de vragen op het digibord klassikaal of laat leerlingen de vragen in groepjes of individueel beantwoorden. Mogelijke vragen:

- ◆ Welke paddenstoelen zouden bij dezelfde boom kunnen staan? Vertel eens.
Welke paddenstoel vind jij knotsgek? Waarom?
- ◆ Welke kleur is in dit werk het meeste gebruikt? Hoe is die kleur gemaakt?
In welk werk is een hele andere kleur veel gebruikt? Met welke kleuren is die gemengd?
In welk werk zie je veel mengkleuren? Benoem ze eens.
In welk werk zie je veel ongemengde kleuren? Wijs eens aan.
- ◆ Wat vond je lastig aan het werken uit één stuk klei? Wie heeft daar tips voor?
Wie heeft een bijzondere oplossing bedacht om uitstekende vormen toch compact te houden? Leg eens uit.
- ◆ Stel deze vragen voordat de leerlingen met de uitvoering beginnen.
Hoeveel ideeën heb je (met je groepje) bedacht?
Voor welk idee weet je al een toepassing? Leg eens uit.

Spelen met lesfases en lesdoelen

- Bij een Alles in 1 les zijn de filmpjes van alle bouwstenen in een logische volgorde geplaatst.
- Zijn de leerlingen toe aan meer uitdaging? Wil je de les op je eigen manier kunnen geven? Of wil je de les op onderdelen aanpassen? Ga dan naar de les in bouwstenen.

